

FOTO: GEIR OTTO JOHANSEN

Navn: Arve Tellefsen**Alder:** 72**Utdannelse:** Musikkonservatoriet i Danmark**Stilling:** Musiker**Aktuell:** Kunstnerisk leder for Oslo Kammermusikkfestival, som har 20 årsjubileum i år.

Levde på vafler fra «Kjerka»

Fiolinisten Arve Tellefsen hadde lite å rutte med som ung musikkstudent i København. Opptredener i den norske sjømannskirken reddet ham.

Arve Tellefsen og hans fiolin har stått på mange seriøse scener verden rundt. Like fullt ser festivalsjefen, som nå har rundet 70 år, stadig på seg selv som person med mange rampete trekk. De kommer ikke minst til syne når han kjører bil.

– Jeg pleier å skjelle ut bilister som ikke bruker blinklys. Men nå som jeg må ha legeattest for å kjøre selv, er jeg ikke så høy på pæra når det gjelder å rope etter andre.

– Hva var din første jobb?

– Den første jobben jeg husker å ha fått betalt for, var da jeg på eget initiativ spilte «Ja, vi elsker» på munns spill i Kirkegata i Trondheim. Jeg

var fem eller seks år gammel, og hadde et håp om at noen skulle kaste noen mynter til meg, forteller han.

En og annen femøring ble det. Pengene gikk til karameller.

Min første jobb

Som 17-åring flyttet Tellefsen til København, hvor nordmenn fikk gratis musikkutdannelse. Det ble fem år på musikkonservatoriet, til tross for at han var nær ved å slutte etter det første året.

– Jeg var helt blakk, hadde ikke fem øre etter det første året. Men Eirik Guldvog, en trønderisk prest i den norske sjømannskirken, forbarmet seg over meg og lot meg spille sammen med hans kone, kirkens organist, flere ganger. Noe lønnet arbeid var det ikke, men jeg fikk vafler og mat. Det reddet meg, mimrer Tellefsen.

Under studiene kom han over prinsesse Astrids musikkonkurranse i Trondheim, og meldte seg på.

– Det var mest for gøy, jeg hadde jo bare studert ett år og var i en helt annen klasse enn de andre deltagerne. Men til min og alle andres store overraskelse vant jeg! Jeg ble sjokkert, men fikk 3000 kroner, som kom godt med. Pengepremien finansierte hele det neste året på musikkonservatoriet. Man kan vel si at jeg ble reddet av gongongen.

Selv om fiolinisten gikk rundt i gaten med munns pille som liten gutt, har han ikke alltid visst at det var musiker han skulle bli. Det er lite i hans karriere som har vært planlagt.

– Det bare ble slik. Da jeg var ferdig i København, var det fiolinen og musikken jeg satset på. Selv om jeg har ønsket fiolinen dit peppern gror mange ganger, har jeg drømmejobben.

– Hva er det mest meningsfulle med jobben din?

– Å spille for dem som ikke har mulighet til å gå på konsert, men likevel vil høre – på gamle hjem og sykehjem. Spesielt ved juletider.

14.-23. august arrangeres Oslo Kammermusikkfestival for 20. år på rad. I år som før er det mange store musikere og komponister som skal opptre.

– Det er så mange fine scener å spille på i Oslo. En av de første konsertene er på Operataket, og det tror jeg blir flott, avslutter Tellefsen.

KARINA JØRGENSEN

Mats Olavson (t.v.) og Harald Skaarn koser seg med Wii tennis. De er begge ansatte i Google Norge, og får leke i arbeidstiden.

Lov å leke på

Bedrifter lar de ansatte leke i arbeidstiden

Bare jobb og ingen moro er som kjent kjedelig. Men en leken innstilling i arbeidslivet kan også gjøre bedriften mer konkurransedyktig.

MONA SÆTHER EVENSEN
INGAR STORFJELL (foto)

Matchball i Wii tennis på møterommet til Google Norge. Harald Skaarn og Mats Olavson ligger jevnt, men Olavson vinner hårfint.

– Du skjønner gutta har øvd, ler Jan Grønbech, sjef for Google Norge.

Han synes det er mer enn greit at de ansatte spiller TV-spill, minigolf eller finner på annet tull – unnskyld, moro – i arbeidstiden. Det er faktisk påkrevd hos Google.

Barnslig glede. Googles hovedkvarter i Zürich fikk mye oppmerksomhet da det åpnet for noen år siden, med sklier til kantinen og igloer som møterom. Det er et stykke derfra til Oslokontorets TV-spill og minigolf. Men også her skal de være med på leken. Bokstavelig talt.

Google

Det amerikanske data-selskapet ble grunnlagt av de to tidligere studentene ved Stanford University i California, Larry Page (36) og Sergey Brin (35).

I 1998 stiftet de Google Inc. i en venns garasje i California, USA.

Hovedkontoret er i Silicon Valley i California, og styrelederen er amerikanske Eric E. Schmidt.

Firmaet har 16 805 ansatte, og hadde i 2008 en markedsverdi på 865 milliarder kroner.

Google er mest kjent for sin søkemotor, men har flere kjente produkter, som gmail og picasa.

Kilde: Wikipedia, Google

Aftenposten fakta

– Det er en uttalt del av bedriftskulturen. Om det er videospill eller en joggetur er ikke så farlig. Det viktige er at man har lov, og blir oppfordret til, å gjøre ting man synes er gøy i arbeidstiden, sier Grønbech.

– På hovedkontoret i New York har de et enormt Lego-rom. Og det brukes masse.

Litt barnslig kanskje, men man må huske på at Google ble startet av to studenter i begynnelsen i 20-årene.

– De tenkte kanskje at dersom vi først må jobbe for å utvikle denne ideen vår skal vi i hvert fall ha det gøy på jobb, ler Grønbech.

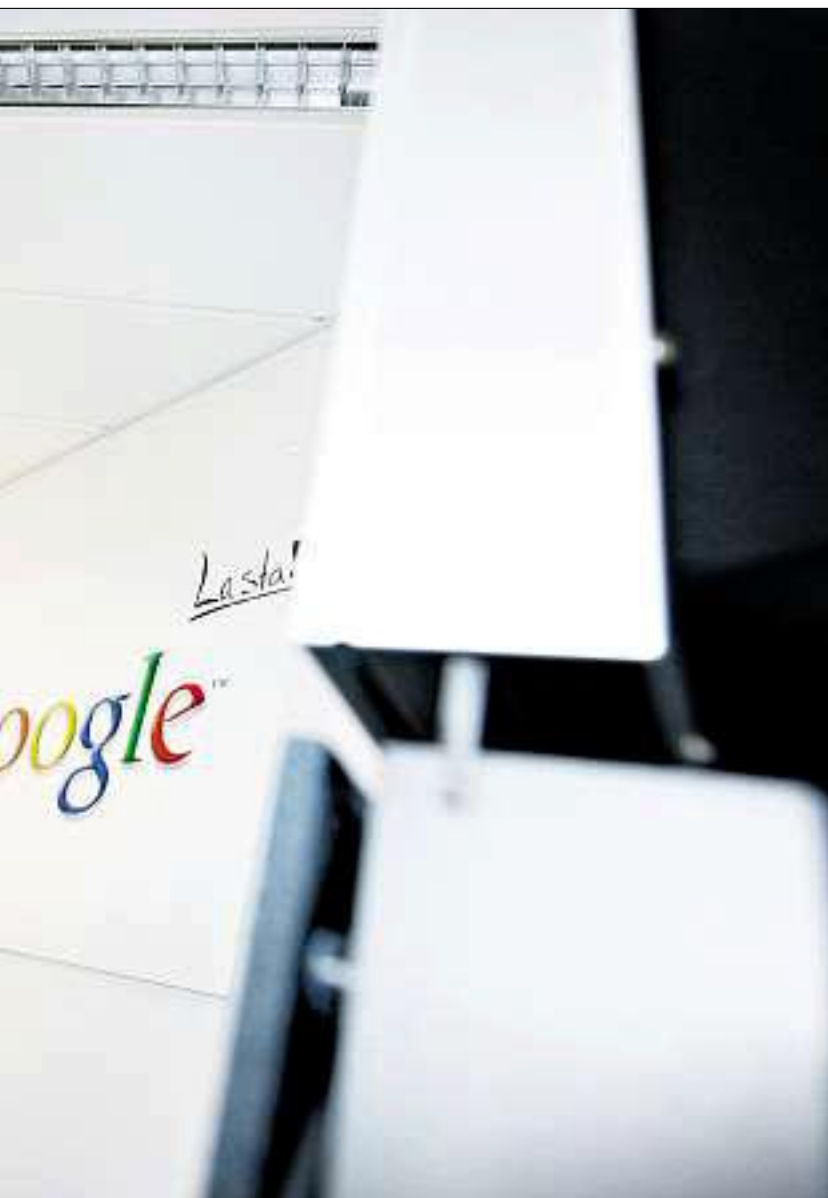
Mye til felles med flyt.

– Mange bedrifter kvier seg litt for begrepet «lek». Det høres litt useriøst ut, sier Erik Lerdahl.

Han har skrevet doktorgradsavhandling om hvordan bedrifter kan skape scener og arenaer som stimulerer de ansatte til idéutvikling og kreativt samspill. Han mener lek på jobben er nøkkelen til en mer iderik kultur.

– Lek kan sette folk i en annen sinnsstemning. Det kan brukes målrettet til problemløsning, og gir kreativitet. Lek har mye til felles med flytteorier, begge deler dreier seg om å virkelig gå

Jan Grønbech, sjef for Google i Norge, mener det er viktig at hans ansatte har det gøy i arbeidstiden.

Økt pågang i dårligere tider

■ Foredragsholder og forfatter **Stig Hjerkin Haug** har jobbet med idéutvikling og kreativitet i Stig og Steins idélaboratorium i en årrekke.

– Vi har nesten mer pågang i nedgangstider. Men det er én forskjell, sier han og tilføyer:

– Der det i oppgangstider kan bli litt preg av arrangement, noe moro for motivasjon, er det et annet alvor rundt prosessene i nedgangstider. Da er man mer avhengig av å faktisk tenke nytt. Bruksanvisningen, altså slik man pleier å gjøre det, er jo tydeligvis feil. Hva gjør vi nå?

Haug definerer lek som alt man kan gjøre uten bruksanvisning.

– Å tørre å kaste seg ut i noe, tøyse og tulle uten regelverk er en nøkkel til nyskaping, sier han.

Hva er lek, og hvordan leker dere?

Annicken Rød, kultursjef Tandberg:

– La de ansatte få leke seg frem til geniale løsninger, det gir innovasjon.

– Lek er mer enn aktiviteter. Vi har fusbballbord og Playstation, men lek går langt utover det hos oss. Det dreier seg om å skape en kultur der det er lov med kreativ galenskap, lov å strekke seg utover rammene.

Simen Staalnacke, gründer Moods of Norway:

– Lek er ikke det enkleste å definere. Men du får lek når pilen står på trivsel og man gjør noe man storkoser seg med innenfor fleksible og gjerne improviserte rammer. Lek bør gjerne skje sammen med venner og bekjente. Jeg tror ikke mange leker med sine uvenner.

– Vi leker hele tiden, med alt det tullet og fanteriet vi finner på kontoret. Vi har ringkast, fjernstyrte helikopter, papirfly-konkurranser, tullespråk, skateboardramp på lageret og en del annet rart. Siden vi er en gjeng med bestekompisser så er vi nok en stor leken familie.

Knut Sollid, pressekontakt Telenor:

– Lek er vanskelig å definere, men viktig for oss. Vi bruker det særlig i forbindelse med lærings-situasjoner, kompetanseheving og lederutvikling. Det blir mye bevegelsesøvelser og aktiviteter. I tillegg har vi en rekke lekeapparater, som biljardbord, som er plassert rundt i hovedkvarteret. Disse kan ansatte bruke i pausene.

– Vi gjør det fordi vi tror det fungerer, og vet de involverte setter pris på det.

jobb

■ Men det er viktig å leke riktig

opp i noe, og man presterer bedre da, mener han.

Lek riktig. – Men kan det ikke bli litt fjollede med voksne mennesker som skal leke med plastilin og hoppe paradis i stedet for å jobbe?

– Man må leke riktig. Det blir lite hensiktsmessig å snakke om lek som det unger gjør i barnehagen. Mer eventyregede arrangementer, der alkoholen flyter, kan fort få et useriøst preg. Sikker gøy der og da, men det gir ikke bedriften noe igjen på lang sikt, sier Lerdahl.

– I bedrifter har man dessuten faktorer som økonomi og produksjonsvilkår å ta hensyn til. Men å ta med elementer, og kanskje en mer lekende innstilling til arbeidet tror jeg kan gjøre mye.

Mental massasje. Også hos Google er lek et litt vagt begrep. Da vi spør om Grønbech kan definere det blir det en liten pause.

– Tja, man kan kanskje se på det som en mental massasje? Noe som spenner av og gir ny energi? Dersom folk har det gøy på jobb yter de mer og presterer bedre. Det er vår innstilling. En slik innstilling gir innovasjon, sier Grønbech.

– Jeg ser også at dette er noe

ynge arbeidstagere er svært opptatt av. Lønn og status er på vei ut – folk vil ha det gøy og fleksibelt på jobb.

Han tror ikke ordningen misbrukes.

– Man må jo jobbe og levere resultater også.

Alle ingeniører hos Google skal bruke 20 prosent av arbeidstiden på innovasjon. Da gjelder kun en regel, man skal ikke ta hensyn til hva som er teknologisk mulig eller økonomisk forsvarlig.

– Gmail er jo et godt eksempel. Det var helt utopisk da en ansatt fikk ideen om gmail i 2003. Men det gikk jo etter hvert. Jeg vil anta at svært mye av de 20 prosentene tilbringes et annet sted enn foran PC-en, som i treningsstudio, i Lego-rommet eller kanskje spiller en tenniskamp på Wii.

jobb@aftenposten.no

Sklie til kantinen og møter i iglo

Se bildene fra Googles kontor i Zürich på ap.no/jobb

Aftenposten.no

Kunstverkene som pryder pauserommet er ikke laget av de ansatte, men av barn og unge fra hele landet. Innimellom brukes tegningene på google.no.

Slik leker du best

1. Kjappe og lekne oppvarmingsøvelser før lange møter kan skape en god, uformell stemning og bedre kommunikasjonsflyt mellom aktørene. Det kastes bort mye tid og ressurser på ineffektive møter i de fleste organisasjoner.

2. Når man skal ha en idédugnad kan lekne metoder som å stille «hva om?» være svært verdifulle. Hva om forbrukerne ikke kan se eller mangler armer? Hva om nettet bryter helt sammen? Det handler om å leke og fabulere rundt problemstillingen og se det fra uventede vinklinger.

3. Et tilrettelagt rom for idédugnader, der man har objekter, bilder og leker som inspirerer til lek, fri assosiasjon og fabulering.

4. Det blir avgjørende å ha interne prosessledere som kan tilrettelegge og lede lekne øvelser.

5. Skal man skape en kreativ kultur og organisasjon, må ikke lek sees som noe unyttig, men som stimulerende og grensesprengende. Dette må forankres i ledelsen.

Kilde: Slagkraft – Håndbok i idéutvikling, Erik Lerdahl

Reduserer stress

■ Det californiske senteret National Institute for Play har samlet en rekke forskning rundt temaet lek i arbeidslivet.

De ga i våres ut en bok om emnet, blant annet om lek i arbeidslivet. Her er noen av fordelene lek skal ha:

- Det reduserer stress, og kan motvirke utbrenthet.
- Det øker kreativiteten, og evnen til problemløsning.
- Lek utvikler de høyere lagene av hjernen, som blant annet styrer emosjonelle reaksjoner og sosial læring.

Nå var det riktignok ikke kontorrotter, men ganske vanlige rotter forsøkene ble utført på, men resultatene skal være overførbare til mennesker, mener forskerne.